

Základná škola, Sídliisko II 1336, 093 01 Vranov nad Topľou

Výchovný program Školského klubu detí

2025

Výchovný program

„Výchova zážitkom“

Forma výchovy a vzdelávania	denná
Výchovný jazyk	slovenský
Druh školského zariadenia	štátne ako súčasť základnej školy
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	1.9.2025
Dátum prerokovania v rade školy	
Platnosť výchovného programu	1.9.2025 – 31.8.2029
Zriaďovateľ	Mesto Vranov nad Topľou, Dr. C. Daxnera 87, 093 16

Pečiatka a podpis riaditeľa školy

Platnosť	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy
Revidovanie		
Platnosť VP ŠKD od	1. 9. 2025	

Obsah

ÚVOD

1. NÁZOV PROGRAMU	6
1.1. Charakteristika ŠKD.....	6
1.2. Charakteristika detí	6
2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY.....	6
3. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	7
4. VÝCHOVNÝ JAZYK.....	7
5. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY.....	7
5.1. Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy	8
5.1.1. Komunikácia a práca s informáciami	8
5.1.2. Sebarozvoj a svet práce.....	9
5.1.3. Zdravie a subjektívna pohoda.....	9
5.1.4. Spoločnosť a príroda.....	10
5.1.5. Kultúra a umenie	11

ÚVOD

Výchovný program pre školský klub detí vymedzuje základné požiadavky štátu na poskytovanie výchovy a vzdelávania v školských kluboch detí. Výchovný program:

- predstavuje štátom vymedzené ciele a obsah výchovy a vzdelávania v súlade s aktuálnymi požiadavkami na zabezpečenie komplexného rozvoja osobnosti dieťaťa s akcentom na výchovnú činnosť,
- zohľadňuje ciele a princípy výchovy v čase mimo vyučovania, výchovy vo voľnom čase a neformálnej výchovy a vzdelávania,
- prispieva k ucelenému a vnútorne prepojenému systému základného vzdelávania, prepája formálne a neformálne vzdelávanie,
- prispieva k formovaniu osobnosti dieťaťa v úzkej spolupráci s príslušnou základnou školou a rodinou dieťaťa
- zdôrazňuje demokratický prístup a prístup neformálnej výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacej činnosti umožňujúci zdieľanie osobných skúseností a pohľadov na obsah i proces,
- akcentuje potrebu pracovať s rozmanitosťou detí, ich rôznorodým potenciálom, nadaním aj znevýhodnením na princípe inklúzie vo výchove a vzdelávaní, ktorá je determinovaná vytvorením podmienok a podporných opatrení v podobe integrovaného systému prevencie, intervencie a personálneho posilnenia,
- predstavuje základný rámec pre tvorbu výchovných programov školských klubov detí, ktoré sú prispôbené miestnym podmienkam a deťom, ktoré ich navštevujú,
- je rámcom a východiskom pre tvorbu metodických materiálov pre školské kluby detí, ktoré môžu podporovať realizáciu výchovného programu školského zariadenia,
- podporuje napĺňanie obsahovej dimenzie výchovy mimo vyučovania, čím vytvára predpoklady plnohodnotnej prípravy detí na život, vytvára predpoklady na autonómne plánovanie a realizáciu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí,
- zabezpečuje zmysluplnú realizáciu činností v školských kluboch detí zameranú na:
 - oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin,
 - záujmovú činnosť,
 - prípravu na vyučovanie,
- vychádza z legislatívnych podmienok fungovania školských klubov detí a ich špecifik, pre ktoré je typické, že:
 - prijímanie detí do týchto zariadení nepodlieha prijímaciemu konaniu,
- účasť detí na výchovno-vzdelávacej činnosti sa zakladá na rozhodnutí jedinca/zákonných zástupcov dieťaťa,
- činnosti a aktivity školského klubu detí vychádzajú zo záujmov detí, čím je vytváraný dostatočný priestor pre individuálny prístup a vlastné tempo činnosti,
- časová voľnosť umožňuje flexibilitu vo využívaní rozmanitých foriem a metód práce.

1. NÁZOV PROGRAMU

Názov „**Výchova zážitkom**“ sme si zvolili preto, lebo najcennejšie a najtrvalejšie formy výchovy a rozvoja vznikajú prostredníctvom vlastnej skúsenosti. Zážitok v sebe spája emóciu, poznanie aj aktivitu, a práve to umožňuje deťom a mladým ľuďom hlbšie porozumieť sebe, druhým aj svetu okolo nich. Cieľom programu je vytvárať situácie, ktoré podporujú osobnostný rast detí, tímovú spoluprácu, hodnoty a praktické zručnosti – nie formou pasívneho prijímania, ale cez aktívne prežívanie.

1.1.Charakteristika ŠKD

ŠKD jej súčasťou základnej školy. Podľa počtu prihlásených detí ho tvorí 13 oddelení, ktoré sú zostavené podľa veku detí. Jednotlivé oddelenia ŠKD pracujú v kmeňových triedach ZŠ. Triedy sú vybavené interaktívnymi tabuľami, CD prehrávačmi, fondom spoločenských hier, hračiek, športových pomôcok a stavebníc. Každá trieda má k dispozícii koberec na relaxačnú činnosť. ŠKD využíva na svoju činnosť ekoučebne, multifunkčné ihrisko, átrium, školskú knižnicu, učebne informatiky, telocvičňu, a ostatné priestory školy. Stravovanie detí je zabezpečené priamo v budove školy priestranou jedálňou. Vychovávateľky majú k dispozícii kabinet, v ktorom sa nachádzajú pomôcky potrebné na každodennú prácu.

1.2.Charakteristika detí

ŠKD navštevujú deti 1.- 4.ročníka ZŠ, ktoré majú trvalé bydlisko prevažne v meste Vranov nad Topľou a jeho okolí. Tomuto je prispôsobená aj prevádzková doba ŠKD.

2. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími

- zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
 - rozvíjať záujmy a naplňovať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,
 - podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,
 - zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

3. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie sa organizuje ako denná, celodenná forma.

4. VÝCHOVNÝ JAZYK

Výhovným jazykom v školskom klube detí je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

5. TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania. Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania.

V tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami sú integrované dve vzdelávacie oblasti: oblasť Jazyk a komunikácia oblasť Matematika a práca s informáciami. Tematická oblasť výchovy Sebarozvoj a svet práce je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce. Tematická oblasť výchovy Zdravie a subjektívna pohoda súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb. V tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda. Tematická oblasť výchovy Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciacia a i.). V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky

ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovného programu.

Naplňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školský klub detí plnohodnotne podieľa na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život. Tematické oblasti výchovy sa budú prelínať a striedať v rámci všetkých druhov činností, so zreteľom na zabezpečenie psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania. Činnosť ŠKD je zameraná najmä na oddychovú a rekreačnú činnosť, záujmovú činnosť a prípravu na vyučovanie

5.1. Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

5.1.1. Komunikácia a práca s informáciami

- Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.
- Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.
- Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.
- Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia.
2.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou v rôznom komunikačnom prostredí.
3.	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku.
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

5.1.2. Sebarozvoj a svet práce

- Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.
- Sebadôvera, sebapoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.
- Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.
- Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.
- Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce
1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

5.1.3. Zdravie a subjektívna pohoda

- Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, aspirácie, túžby.
- Postoje, názory.
- Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života. Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežití v obrane. Pociť šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť.

- Pocit spokojnosti – zmysel života. Skutočný život a virtuálna realita.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda
1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
10.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
11.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

5.1.4. Spoločnosť a príroda

- Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva. Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.
- Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu. Medzilidské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.
- Trvalo udržateľný rozvoj. Planéta Zem.
- Vesmír. Globálne problémy ľudstva.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

5.1.5. Kultúra a umenie

- Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje.
- Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.
- Národná hrdosť, vlasťenectvo. Slovensko – moja krajina.
- Náboženstvá.
- Národnostné menšiny.
- Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické. Sebavyjadrenie cez umenie.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve

	a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

Výchovný program ŠKD je dynamický dokument, ktorý odráža potreby detí a požiadavky spoločnosti. Cieľom je vytvárať inkluzívne, bezpečné a podnetné prostredie, kde deti rastú nielen vedomostne, ale aj osobnostne.